

Ķīnas CO2 emisijas 2023. gada 1. ceturksnī pieauga par 4% un sasniedza rekordaugstu līmeni.

Autore: Jennifer L, Carbon Credits

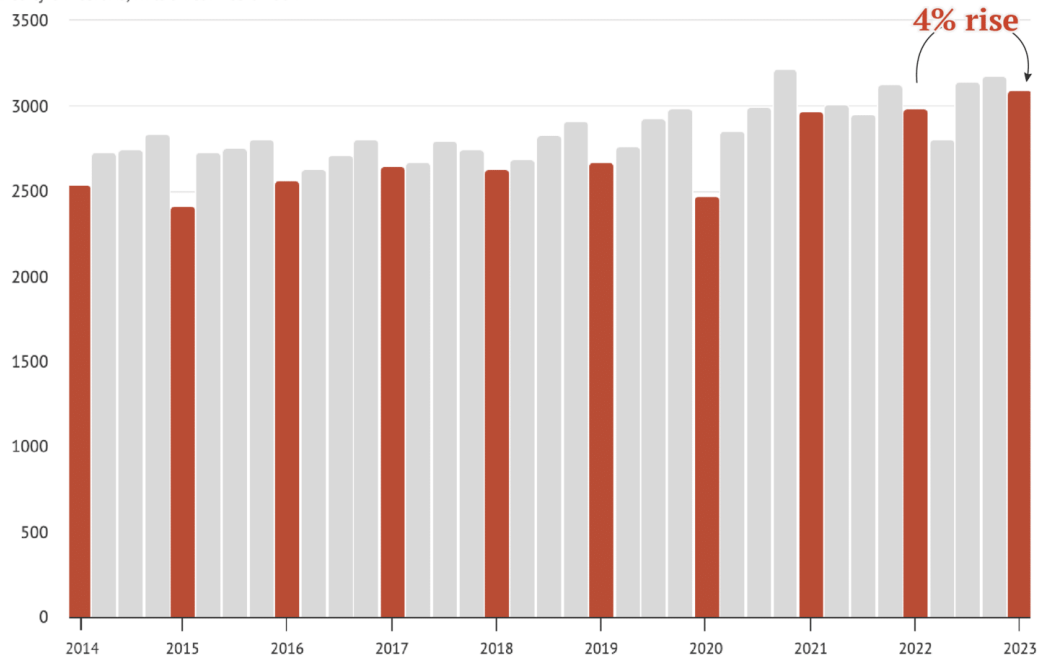
Ķīnas oglekļa dioksīda (CO2) emisijas 2023. gada pirmajā ceturksnī pieauga par 4%, sasniedzot rekordaugstu līmeni, un tiek prognozēts, ka šogad tās sasniegs visu laiku augstāko rādītāju. Taču nepārtraukta zema oglekļa satura enerģijas izmantošanas paplašināšanās galu galā samazinās valsts emisijas.

Jaunā analīze saskaņā ar Carbon Brief rāda, ka straujā zema oglekļa satura enerģijas paplašināšanās var panākt, ka emisijas sasniegs maksimumu un samazināsies, ja izdosies īstenot atveseļošanās plānu pēc Covid-19.

Ķīnai koncentrējoties uz ekonomisko izaugsmi, pasaulē lielākās CO2 emisiju radītājas ietekme 2023. gadā, visticamāk, sasniegs vēsturiski augstāko līmeni. Šī valsts 2020. gadā emitēja vairāk nekā 10 000 miljonus tonnu CO2, kas veido aptuveni 30 % no pasaules oglekļa emisijām.

China's CO2 emissions climbed 4% in the **first quarter** of 2023 to a record high for the first three months of the year

Quarterly emissions, million tonnes of CO2

Ķīnas oglekļa emisijas ceturkšņa laikā

Ķīnas oglekļa emisijas šā gada 1. ceturksnī pieauga par 4 %. Tas pārsniedza iepriekšējo maksimālo emisiju līmeni tajā pašā ceturksnī 2021. gadā.

Emisiju aplēses veiktas, izmantojot Ķīnas Nacionālā statistikas biroja datus par fosilā kurināmā un cementa ražošanu, Ķīnas muitas datus par importu un eksportu un WIND Information datus par izmaiņām krājumos.

Kā redzams diagrammā, sarkanā josla attēlo Ķīnas oglekļa emisijas katra gada pirmajā ceturksnī. Pieaugumu noteica pieaugošais pieprasījums pēc fosilā kurināmā, palielinoties naftas patēriņam (vairāk nekā 5 %), akmeņogļu (vairāk nekā 3 %), gāzes (vairāk nekā 4 %) un cementa ražošanai (4 %).

Kas izraisa emisiju pieaugumu Ķīnā?

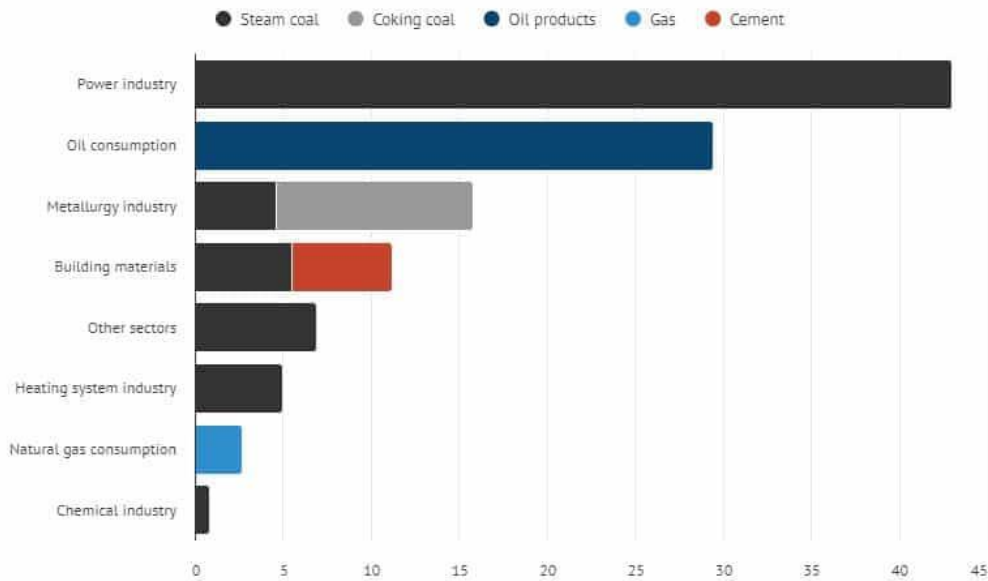
Galvenie iemesli oglekļa emisiju pieaugumam Ķīnā ir šādi:

- ekonomikas atveseļošanās pēc Covid-19
- finanšu stimulēšanas pasākumi
- vāja hidroenerģijas ražošana

Sadalot emisijas pa nozarēm, vislielākais emisiju pieaugums bija elektroenerģijas ražošanā, kur ogļu saražotās elektroenerģijas apjoms pieauga par 2 %. Salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni elektroenerģijas ražošana no oglēm palielinājās par 3,6 %.

China's emissions rose in Q1 2023 due to power, transport and materials for the construction industry

Annual change in quarterly CO2 emissions, by sector and fuel, millions of tonnes

Sakarā ar zemo hidroenerģijas ražošanas apjomu Ķīnā palielinājās ogļu elektroenerģijas izmantošana. Mazs nokrišņu daudzums un sausums izraisīja nelielu hidroenerģijas ražošanas apjomu.

Pasaules otrā lielākā ekonomika pēc IKP kopš 2021. gada ir palielinājusi iekšzemes ogļu enerģijas ražošanu, lai nodrošinātu energoapgādes drošību. Tā 2022. gadā pieauga par 11%, bet, neraugoties uz lielāku iekšzemes piedāvājumu, 2023. gada 1. ceturksnī ogļu imports gandrīz divkāršojās. Iemesls tam ir zemāka valstī saražoto ogļu kvalitāte - katra tonna satur mazāk enerģijas.

Attiecībā uz elektroenerģiju pieprasījums pieauga par vairāk nekā 4 %, kas veido aptuveni 80 % no Ķīnas kopējā oglekļa emisiju pieauguma. Tas lielā mērā bija saistīts ar to, ka valstī beidzās nulles Covid-19 politika, kas nozīmē, ka tika atsākta uzņēmējdarbība un komercdarbība. Tā paša iemesla dēļ transporta darbība atgriezās normālā režīmā, palielinot fosilā kurināmā patēriņu par vairāk nekā 6 %. Īpaši intensīvi pieauga gaisa transporta patēriņš.

Ķīna sasniedz nozīmīgu enerģētikas atskaites punktu

Neraugoties uz CO2 emisiju pieaugumu, Ķīnai izdevās sasniegt nozīmīgu pagrieziena punktu enerģijas ražošanā no tīriem jeb nefosilajiem avotiem. Tie ietver atjaunojamos energoresursus un kodolenerģiju, kas vēsturiski pārsniedza 50 % no valstī uzstādītās elektroenerģijas jaudas. Tie apsteidza ogļu ražošanas jaudu un citus piesārņojošus enerģijas avotus.

Jo īpaši ievērojami palielinājās saules un vēja enerģijas uzstādīšana, sasniedzot rekordaugstu rādītāju.

Saules enerģijas instalāciju pieaugums bija gandrīz trīskārt lielāks nekā iepriekšējais augstākais rādītājs 2022. gada tajā pašā ceturksnī - 13 GW -, proti, 34 GW. Jaunas vēja enerģijas iekārtas - 10,4 GW - palielinājās par 32 %, kas ir vēl viens rekords 2023. gada 1. ceturksnī. Valsts pārspēja 2022. gadā izvirzīto jauno vēja un saules enerģijas jaudu 120 GW mērķi, sasniedzot 125 GW.

Galvenais elements Ķīnas stratēģijā vēja un saules enerģijas ražošanas palielināšanai ir milzīgu tīras enerģijas bāzu izveide tās tuksnešos, pamestās ogļu raktuvēs un citās neizmantotās zemēs.

Šīs bāzes tiek būvētas pa daļām, un pirmās divas ar 97 GW un 200 GW jaudu tiks pabeigtas līdz 2025. gadam. Ja 2023. gadā uzstādītās iekārtas sasniegs valsts 160 GW mērķi, nākamajos divos gados tiks pievienota 240 GW jauda gadā.

Arī Ķīnas kodoljaudas apjomi pieaug.

Pamatojoties uz tās pašreizējo kodolenerģijas jaudu (57 GW) un notiekošo būvniecību (27 GW), šī superlielvalsts ir uz pareizā ceļa, lai sasniegtu savus mērķus. Tas nozīmē, ka līdz 2025. gadam 30 GW ir būvniecības stadijā un 70 GW - ekspluatācijas stadijā. Divi kodolreaktori jau ir sākti būvēt, un viens šogad sāka ražot elektroenerģiju.

Šogad Ķīnā, visticamāk, palielināsies pieprasījums pēc elektroenerģijas, kas arī veicinās ogļu enerģijas ražošanas pieaugumu. Tomēr pieaugošais zema oglekļa satura enerģijas piedāvājums jeb enerģijas piegāde no tīriem avotiem centīsies līdzsvarot ogļu pieprasījuma pieaugumu.

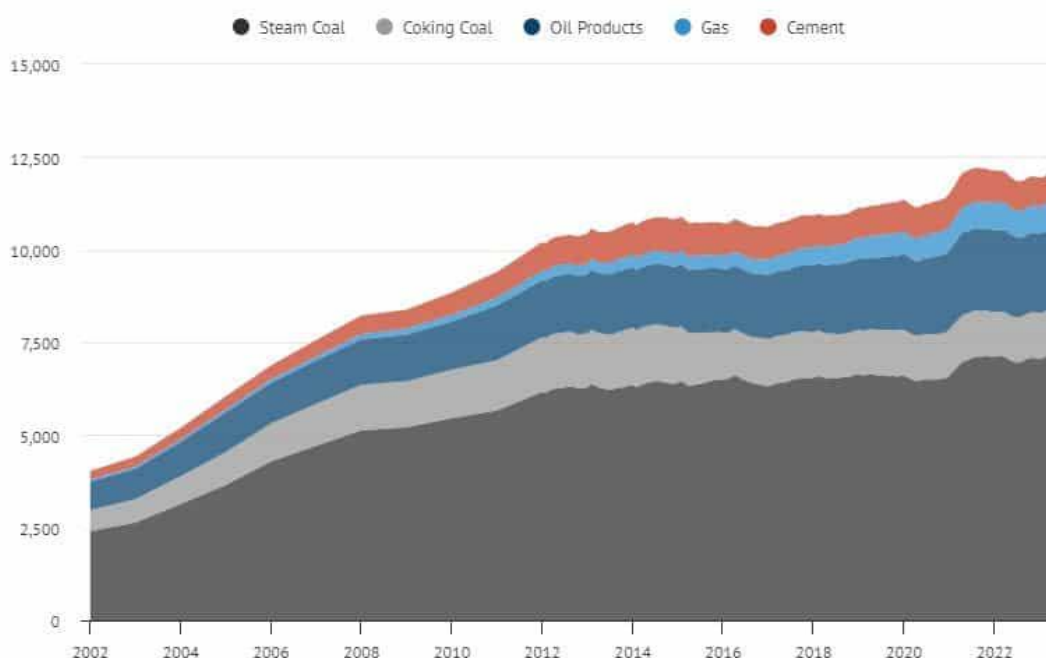
Galū galā, kad tīrā enerģija pārsniegs ikgadējo elektroenerģijas pieprasījuma pieaugumu, enerģētikas nozares oglekļa emisijas sasniegs maksimumu.

Kādas būs Ķīnas emisijas 2023. gadā?

Pašreizējās 1. ceturkšņa tendences un nozares aplēses liecina, ka lielākās emitētājvalsts emisijas šogad palielināsies. Tā, visticamāk, sasniegs iepriekšējo maksimumu 2021. gadā, kā parādīts grafikā.

China's CO2 emissions are on track to reach a new annual record in 2023

Annualised CO2 emissions from fossil fuels and cement, millions of tonnes of CO2

Galvenais iemesls šādām prognozēm ir Ķīnas valdības īstenotie finanšu stimulēšanas pasākumi, lai veicinātu ražošanas jaudu, enerģijas ražošanu un transporta infrastruktūru.

Lai gan emisiju pieaugums katrā nozarē ir atšķirīgs, kopējais enerģijas pieprasījums 2023. gadā palielināsies par 3%. Ņemot vērā prognozēto zema oglekļa satura enerģijas ražošanas pieaugumu, Ķīnas CO2 emisijas palielināsies par 1% līdz 4%, jo starpību kompensēs fosilais kurināmais.

Pasaules Bankas ziņojumā teikts, ka Ķīnai būs nepieciešami 17 triljonu ASV dolāru ieguldījumi, lai sasniegtu savus klimata mērķus. Šie ieguldījumi ir paredzēti tikai enerģētikas un transporta nozarēs.

Šī lielvalsts šā gada sākumā bija atjaunojusi savu oglekļa emisiju samazināšanas shēmu - Ķīnas sertificēto emisiju samazināšanas programmu -, kuras mērķis ir samazināt oglekļa emisijas. Ja atveseļošanās pēc Covid-19 notiks, kā plānots, ilgtspējīga tīras enerģijas ražošanas paplašināšanās veicinās emisiju maksimumu un pēc tam turpmākajos gados tās samazināsies.